

Gedragsregels Functionaris voor Gegevensbescherming

Datum: 21 december 2018

Auteurs: Leden van de werkgroep ethiek van de Leergang FG van Duthler Academy in samenwerking met Duthler Associates

Inhoud

Voorwoord.....	4
Deel A.....	6
Analyse van de taak en rol FG en verantwoording werkgroep ethiek	6
1 Analyse wettelijke taken en rol van de FG: een 'nieuwe' beroepsgroep	7
1.1 Wettelijk toebedeelde taken.....	7
1.1.1 Toezicht houden	7
1.1.2 Adviseren	8
1.1.3 Overige taken	8
1.2 Plaats FG in de governance.....	8
1.3 In potentie tegenstrijdige taken: beleid en toezicht	8
1.3.1 Diversiteit aan belangen	9
2 Informatie over de totstandkoming van de kernwaarden en gedragsregels.....	10
2.1 Inleiding: nut en noodzaak gedragsregels	10
2.2 Karakter gedragsregels.....	10
2.3 Noodzaak stevige FG's voor de maatschappij.....	10
2.4 Dilemma's van FG's in de praktijk.....	11
2.5 Dilemma's in de Leergang FG.....	11
2.6 Oprichting en samenstelling werkgroep ethiek.....	12
2.7 Van wet- en regelgeving naar kernwaarden voor de FG	12
2.8 Van kernwaarden naar gedragsregels.....	12
2.9 Reflecteren en kritisch meelezen.....	12
Deel B.....	14
Gedragsregels voor de Functionaris voor Gegevensbescherming	14
1. Onafhankelijkheid van de FG.....	15
1.1 De kernwaarde onafhankelijkheid.....	16
1.2 Gedragsregels voor de FG	17
2 Onpartijdigheid van de FG.....	18
2.1 De kernwaarde onpartijdigheid.....	18
2.2 Gedragsregels voor de FG	19
3 De professionaliteit van de FG.....	20
3.1 De kernwaarde professionaliteit	20
3.2 Gedragsregels voor de FG	21
4 Integriteit van de FG	23

4.1	De kernwaarde integriteit	23
4.2	Gedragsregels voor de FG	23
5	Vertrouwelijkheid voor de FG	25
5.1	De kernwaarde vertrouwelijkheid	25
5.2	Gedragsregels voor de FG	26

Voorwoord

Het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer was van oudsher een recht dat de burger beschermt tegen de staat. Door de snelle ontwikkeling van de moderne technologie is er meer dan ooit behoefte aan het regelen en borgen van het recht op privacy, ook in private verhoudingen.

Het Rathenau Instituut heeft een rapport¹ geschreven over het beschermen van publieke waarden in de digitale samenleving. Daartoe behoort nadrukkelijk het beschermen van de persoonlijke levenssfeer. In het rapport heeft zij het belang van privacy en gegevensbescherming voor (democratische en) maatschappelijke waarden verder uitgewerkt.

Voor het functioneren van de democratische rechtsstaat is een scherpe en objectieve journalistiek essentieel. Het vormen en uiten van meningen vormen daarin een belangrijk onderdeel. Free flow of information en het kennis nemen van informatie zonder dat anderen dat weten, zijn belangrijke randvoorwaarden.

Om het recht op privacy, een grondrecht, in de maatschappij te borgen zijn kundige en adequate functionarissen voor gegevensbescherming (FG's) onmisbaar. FG's zijn daarmee een 'nieuwe pilaar' in het functioneren van de democratische rechtstaat.

De FG opereert in een complex speelveld van belangen: van die van de organisatie waarvoor hij werkzaam is, van individuele betrokkenen en maatschappelijke belangen. In de leergang FG komen de relevante wettelijke bepalingen en de uitleg die daaraan is gegeven in de parlementaire geschiedenis uitgebreid aan bod. Dat geldt ook voor de richtlijnen en adviezen van de (Europese) toezichthoudende autoriteit(en).

De democratische rechtstaat rust niet alleen op haar bestuur, ook op beroepsgroepen zoals die van de media, rechters, advocaten, accountants, wetenschappers van allerlei aard en andere professionals.

In deze context moet ook de oproep van Timothy Snyder worden gezien.² Timothy Snyder is hoogleraar geschiedenis aan Yale University. Hij schreef:

'Verdedig uw instituties en vergeet niet uw beroepsethiek'. Hij voegt daaraan toe:

'Als leiders van het land een negatief voorbeeld geven, wordt de plicht om professioneel juist te handelen veel belangrijker. Het is moeilijk een rechtsstaat af te breken zonder advocaten en het is moeilijk om showprocessen zonder rechter te houden. Wie afstand van de feiten doet, doet afstand van de vrijheid.'

Het is moeilijk om het recht op privacy af te breken als FG's daar pal voor staan. FG's zijn daarmee een 'nieuwe pilaar' in het functioneren van de democratische rechtstaat. De FG heeft een maatschappelijke taak in het borgen van het grondrecht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Ethisch handelen is daarbij van groot belang. Maar wat is ethisch handelen en hoe

¹ Rathenau Instituut 'Opwaarderen, borgen van publieke waarden in digitale samenleving', februari 2017.

²² Een oproep van Timothy Snyder op Facebook is beschreven in een artikel van NRC, 4 februari 2017: Hoe te overleven in het Amerika van Trump, hoogleraar geschiedenis universiteit van Yale Folkert Jensma: 'Een stresstest voor de rechtsstaat in de VS'.

vul je dat in? In de werkgroep ethiek is de afgelopen twee jaar hard gewerkt om daartoe een aanzet te geven.

FG's blijken een behoefte te hebben aan een handreiking om in specifieke situaties nadere invulling te kunnen geven aan hun positie en rol in de organisatie en om duidelijke verwachtingen te kunnen wekken naar hun *Umfeld*. Ook kan het gewoon handig zijn om naar gedragsregels te kunnen verwijzen. Dat voorkomt dat een FG in een lastige discussie terecht komt. Daarnaast is er namelijk een (nog) onontgonnen gebied van dilemma's waarvoor de FG kan komen te staan. Bijvoorbeeld en uit het leven gegrepen: *'Mag de FG een bonus ontvangen voor het verminderen van het aantal datalekken? En*

'Hoe dient de FG te handelen als hij/zij opmerkt dat er belangrijke beslissingen worden genomen, zonder dat de FG daarbij betrokken wordt?'

Het overgrote deel van de deelnemers aan de Leergang FG is werkzaam als FG binnen een organisatie in zeer uiteenlopende sectoren. Met enige regelmaat lopen FG's tegen dilemma's uit de praktijk aan.

Wet, regelgeving en beleidsrichtlijnen bieden geen of te weinig handvatten of geven te weinig richting in de beantwoording van dergelijke dilemma's. Het nader inkleuren van ethisch handelen en formuleren van gedragsregels heeft de werkgroep ethiek aan de hand van dilemma's opgepakt.

Vanuit de Leergang FG ligt het voor de hand om een leidraad voor gedrag en of ethisch handelen van de FG een plaats te geven binnen de opleiding, mede gelet op de maatschappelijke functie die de FG vervult.

Vanaf eind 2017 heeft de werkgroep ethiek, bestaande uit deelnemers van de leergang FG, gewerkt aan het ontwikkelen van kernwaarden en gedragsregels voor de FG. Dit heeft geresulteerd in deze gedragsregels die door de werkgroep ethiek worden onderhouden. Het was een voorrecht om dit te mogen regisseren.

De 'gedragsregels voor de FG' richten zich op de rol van de FG en hetgeen van een *'redelijk handelend en vakbekwaam FG mag worden verwacht'*.

De auteurs danken de deelnemers van de werkgroep ethiek heel hartelijk voor hun constructieve bijdrage en commentaren.

Mr. dr. Anne-Wil Duthler

Advocaat en partner bij First Lawyers

Docent aan de leergang Functionaris voor Gegevensbescherming, Duthler Academy

Deel A

Analyse van de taak en rol FG en verantwoording werkgroep ethiek

1 Analyse wettelijke taken en rol van de FG: een 'nieuwe' beroepsgroep

Voor de advocaat en accountant zijn reeds gedragscodes vastgesteld die houvast bieden bij vraagstukken omtrent 'ethisch en juist handelen'. Provisie toekennen aan een advocaat mag bijvoorbeeld niet³. Dat is geen punt van discussie meer.ⁱ

Voor de FG is er alleen nog de wet- en regelgeving op gebied van gegevensbescherming. Richtlijnen, verordeningen, jurisprudentie en tuchtrecht zijn er -als nieuwe beroepsgroep- (nog) niet. De FG moet het doen met zijn wettelijke taken en bevoegdheden die hij heeft gekregen om toezicht en advies te geven over de wijze waarop privacy dient te worden beschermd.

In de praktijk blijkt de deskundigheid van de FG erg te wisselen. Een FG met een lage deskundigheid kan afbreuk doen aan het vertrouwen wat professionals en het publiek hebben in deze nieuwe beroepsgroep. Heb ik hier te maken met een FG die mijn belangen goed behartigt?

Voor de FG is het op dit moment niet eenvoudig om aan de buitenwereld duidelijk te maken wat zijn rol en positie is. De vraag naar de rol van de FG: 'welke wettelijke functie heeft de FG en wat is zijn positie in de organisatie?', dient te worden onderscheiden van de vraag: 'welke taken oefent de FG uit in de praktijk?'

De functie van de FG wordt hieronder eerst belicht vanuit het wettelijke kader en vervolgens in hoofdstuk 3 vanuit de praktijk. Wetgeving verandert pas als de moraal verandert. De scheidslijn tussen wetgeving en een ethisch kader is daarom niet altijd zo scherp te trekken als de tekst wellicht doet vermoeden.

1.1 Wettelijk toebedeelde taken

In de Algemene verordening gegevensbescherming (AvG) zijn door de wetgever taken toebedeeld aan de FG. Het betreft een summier omschrijving van taken. De FG dient toezicht te houden op de naleving van wet- en regelgeving (paragraaf 1.1.1) en de FG adviseert de verantwoordelijke of verwerker voor wie hij of zij werkzaam is (1.1.2). Deze taken hebben nadere invulling gekregen door de Europese toezichthouder (EDPS: European Data Protection Supervisor). Hieronder worden zeer kort de wettelijke toegekende hoofdtaken van de FG beschreven.

1.1.1 Toezicht houden

Eén van de taken van de FG betreft het toezicht op naleving van deze verordening. Bij de uitvoering van deze taak ziet de FG toe op het beleid met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker waarvoor hij of zij werkzaam is. Hieronder wordt tevens begrepen het toezien op verantwoordelijkheden die zijn toegewezen. De FG houdt toezicht op de 'bewustmaking en opleiding van het bij de verwerking betrokken personeel'. De FG ziet erop toe dat audits worden uitgevoerd omtrent de naleving van regelgeving.

³ Zie regel 2 van de Gedragsregels Advocatuur

1.1.2 Adviseren

Uit de wet blijkt dat de FG tevens moet adviseren. De FG informeert en adviseert de verwerkingsverantwoordelijke en of de verwerker over hun verplichtingen uit hoofde van wet- en regelgeving, bijvoorbeeld omtrent het uitvoeren van een data protection impact assessment (DPIA). De FG adviseert tevens werknemers die persoonsgegevens verwerken over verplichtingen uit hoofde van wet- en regelgeving op het gebied van gegevensbescherming.

1.1.3 Overige taken

De FG wordt geacht te zorgen dat rechten van betrokkenen worden geëerbiedigd en nageleefd kunnen worden, zoals 'het recht om vergeten te worden'. Risico's binnen de organisatie dienen in kaart te worden gebracht, zodat een gericht beleid gevoerd kan worden. Door middel van verwerkersovereenkomsten kan worden geborgd dat gegevensbescherming door de hele keten van informatieverwerking wordt geborgd. Het beveiligingsbeleid, autorisatiebeleid, datalek en incidenten protocol en de bewaringstermijnen van persoonsgegevens worden door de FG tegen het licht gehouden. De FG ziet erop toe dat de meldplicht voor datalekken, die op de verantwoordelijke rust, op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

De FG heeft een taak om te zorgen voor een bewustheid (awareness) in de organisatie op gebied van privacy en gegevensbescherming. Zonder lijnverantwoordelijken, sleutelfunctionarissen die privacy respecteren is het een onbegonnen taak.

Al deze handelingen door de FG dienen ertoe te leiden dat de organisatie zorgvuldig met informatie omgaat en meer grip krijgt op haar informatiestromen. Het bestuur profiteert hiervan doordat aansprakelijkheidsrisico's inzichtelijk en beheersbaar worden.

1.2 Plaats FG in de governance

De FG beschikt over een drie- eenheid bestaande uit: taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De wetgever heeft bepaald dat de FG direct rapporteert aan de directie. De FG dient dusdanig in de hiërarchie van de organisatie gepositioneerd te zijn dat onafhankelijkheid in diens optreden geborgd is.

1.3 In potentie tegenstrijdige taken: beleid en toezicht

Hoe de rol van de FG er precies uitziet is onder meer afhankelijk van: de grootte van de organisatie, de kennis die er in de organisatie is op gebied van gegevensbescherming en de wijze waarop gegevensbescherming is geïmplementeerd.

Wanneer een organisatie zich in een 'opzetfase' bevindt waarin een begin moet worden gemaakt met compliance zal de FG moeilijker (zuiver) zijn wettelijke rol als tweedelijns toezichthouder kunnen vervullen.

De praktijk leert dat de FG vaak betrokken is bij het opstellen van beleid en het implementeren van wet- en regelgeving. Dit behoort wettelijk gezien niet tot de taken de FG. De FG is wettelijk gezien een (tweedelijns interne) toezichthouder. De privacy officer behoort het beleid op te stellen en de FG ziet daarop toe. De taken die de FG op dit moment in praktijk vervult, bestaande uit zowel 'beleid vormgeven' als 'toezicht houden op beleid' staan op gespannen voet en kunnen botsen. Dit ondermijnt de rol van de FG.

Bijvoorbeeld: 'kan een FG toezicht houden op een privacy beleid dat hij of zij zelf heeft opgesteld?' Dan zou het moeilijk kunnen zijn om kritisch en onafhankelijk toezicht te houden en ontstaat een situatie waar 'de slager zijn eigen vlees keurt'.

De FG dient beducht te zijn dat het vormen van beleid op gespannen voet kan staan met het voeren van controle op dat beleid (door dezelfde persoon). Volgens algemeen geaccepteerde normen⁴ is het aan te bevelen deze rollen zoveel mogelijk gescheiden te houden.

Naarmate de organisatie vanuit het oogpunt van compliance een hoger 'niveau van volwassenheid' vertegenwoordigt, kan de FG de wettelijk toegekende taken van 'procesbewaker' en 'toezichthouder' daadwerkelijk uitoefenen. De FG dient een juiste balans te vinden tussen de rol van 'toezichthouder', 'adviseur' en 'meewerkend voorman'. Een groep organisaties kan besluiten om gezamenlijk een FG aan te stellen. De Artikel 29 Werkgroep noemt voor deze situatie de mogelijkheid om een team van professionals samen te stellen waar een FG leiding aan geeft. Onafhankelijke audits worden dan uitgevoerd door externen.⁵

1.3.1 Diversiteit aan belangen

De FG dient niet alleen het belang van de verantwoordelijke door wie hij of zij is aangesteld maar komt met name op voor maatschappelijke belangen, zowel organisatorische en individuele, namelijk die van de betrokkenen. De FG is daarom 'onpartijdig' en de onafhankelijke positie van de FG is wettelijk geborgd door ontslagbescherming voor de uitoefening van diens taken als FG.

⁴ Dit maakt bijvoorbeeld onderdeel uit van het stelsel van de scheiding der machten, de Trias Politica door Montesquieu, en is bijvoorbeeld opgenomen in NEN-normeringen, waaronder ISO 10.000:2016 op het gebied van kwaliteitsmanagement en kwaliteitsmanagementsystemen.

⁵ Article 29 Working Party report on the obligation to notify the national supervisory authorities, the best use of exceptions and simplification and the role of the data protection officers in the European Union, 18 January 2005

2 Informatie over de totstandkoming van de kernwaarden en gedragsregels

2.1 Inleiding: nut en noodzaak gedragsregels

Vanuit de praktijk van FG's is veelvuldig behoefte gebleken aan een ethisch kompas voor gevallen van conflicterende belangen en dilemma's, en meer concreet aan gedragsregels. Een gedragscode zou de FG voordelen bieden.

Gedragsregels helpen de FG om aan de organisatie waarvoor de FG werkzaam is en aan de buitenwereld duidelijk te maken wat van de FG mag worden verwacht. Dit voorkomt een verwachtingskloof.

Gedragsregels kunnen aanknopingspunten bieden om tot een bepaalde beslissing te komen in geval van conflicterende belangen. Een gedragscode kan worden benut voor het intern en extern verantwoorden van keuzes die ten grondslag liggen aan het besluit.

Als 'bijvangst' wordt met het uitschrijven van gedragsregels duidelijk of de FG voldoende juridische en feitelijke instrumenten heeft om de gestelde eisen waar te kunnen maken.

2.2 Karakter gedragsregels

Gedragsregels verstevigen tevens de positie van de FG. Gedragsregels ontstaan doordat de beroepsgroep de verantwoordelijkheid op zich neemt om een ethisch kader te beschrijven, zoals in dit geval de Werkgroep ethiek. Gedragsregels dienen zich uit te kristalliseren door ervaring in de praktijk. Gedragsregels kunnen (na verloop van tijd) onderdeel uit gaan maken van het wettelijk kader en een wettelijk bindend karakter krijgen. Als gedragsregels nog geen onderdeel van wet- en regelgeving uitmaken, wil dit niet zeggen dat gedragsregels vrijblijvend zijn. Voorwaardelijk is dan dat de gedragsregels door een behoorlijke deelverzameling FG's worden onderschreven en zij zich hiernaar gedragen en handelen..

Deze 'Gedragsregels Functionaris voor Gegevensbescherming' richt zich op de rol van de FG en hetgeen van een 'redelijk handelend en vakbekwaam FG mag worden verwacht'. Dit document is inhoudelijk gericht op het gewenst handelen van de FG en heeft op dit moment nog niet tot doel om in te gaan op de eventuele borging van gedragsregels en of gewenst gedrag in een wettelijke status.

Met deze gedragsregels FG beoogt de werkgroep ethiek een gefundeerde start te maken voor een bredere discussie omtrent het handelen van de FG. Het 'juist handelen' van de FG kan als volgt worden uitgedrukt: 'zoals het een redelijk handelend en vakbekwaam FG betaamt'.

2.3 Noodzaak stevige FG's voor de maatschappij

De maatschappij en meer in het bijzonder de democratische rechtsstaat steunt op professionals, waaronder de FG. De FG heeft een maatschappelijke taak in het borgen van het grondrecht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Zo vormt de FG een nieuwe pilaar in de democratische rechtstaat, naast bijvoorbeeld advocaten, accountants, rechters en wetenschappers. Ethisch handelen is daarbij van groot belang. In de praktijk blijken FG's behoefte te hebben aan een ethisch kader en een gedragscode.

2.4 Dilemma's van FG's in de praktijk

Het overgrote deel van de deelnemers aan de Leergang FG is werkzaam als FG binnen een organisatie. Met enige regelmaat lopen FG's tegen dilemma's uit de praktijk aan. Wet, regelgeving en beleidsrichtlijnen bieden geen of te weinig handvatten of geven te weinig richting in de beantwoording van dergelijke dilemma's.

De FG opereert in een complex speelveld van belangen: van die van de organisatie waarvoor hij werkzaam is, van betrokkenen en maatschappelijke (profit en non-profit) belangen. In aantal dilemma's die we tegenkomen is er sprake van een botsing van belangen. Bij de beantwoording van dergelijke dilemma's en in discussie met (aspirant) FG's blijkt dat er nog veel onduidelijk is omtrent wat er verwacht mag worden van een FG. Dilemma's uit de praktijk zouden tot de gezamenlijke vraag kunnen leiden: *'wat mag van een redelijk handelend en vakbekwaam FG worden verwacht?'*

Er is behoefte aan een meer uitgekristalliseerd ethisch kader voor de FG. De FG zou een beroep moeten kunnen doen op een ethisch kader indien daar behoefte aan is. Het hoofdstuk 'de rol van de FG: een nieuwe beroepsgroep' gaat hier uitgebreider op in.

FG's moeten nadenken hoe zij hun eigen rol in gaan vullen. Deze handschoen is opgepakt door de werkgroep ethiek van de Leergang FG.

2.5 Dilemma's in de Leergang FG

In de Leergang FG komen wet- en regelgeving en beleidsstukken, waaronder de stukken van de Europees toezichthouder, op het gebied van gegevensbescherming en omtrent het handelen van de FG uitgebreid aan bod. Een diepgaande kennis van de wet- en regelgeving en kennis en expertise van de interpretatie en toepassing daarvan, vormt de basis voor de nadere invulling van het ethisch handelen van een FG. Het is van belang dat degenen die invulling geven aan een ethisch kader voor de FG over die diepgaande kennis beschikken.

Deelnemers van de Duthler Academy leergang FG volgen de leergang gedurende twee jaar terwijl zij (in veel gevallen) werkzaam zijn als FG. Tijdens de leergang worden regelmatig ervaringen uit de praktijk gedeeld om te oefenen met het toepassen van wet- en regelgeving. Deze FG's beschikken over de gevraagde diepgaande kennis en achten zichzelf geschikt om richting te geven aan de invulling van ethisch handelen en het opstellen van een voorzet voor gedrags- en beroepsregels.

Het ligt in het verlengde van (permanente) educatie om aandacht te schenken aan de morele en ethische kant van het vakgebied.

2.6 Oprichting en samenstelling werkgroep ethiek

De werkgroep ethiek bestaat uit deelnemers van de Leergang FG van de Duthler Academy. Vanaf begin 2017 is deze werkgroep ethiek viermaal bijeen gekomen. In deze bijeenkomsten is nader onderzocht wat – in aanvulling op de wet - van de FG verwacht wordt of verwacht mag worden vanuit zijn rol en functie in de maatschappij. Deze bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in samenwerking met Duthler Associates en onder leiding van Anne-Wil Duthler.

2.7 Van wet- en regelgeving naar kernwaarden voor de FG

Wet- en regelgeving vormen het kader van de randvoorwaarden voor het handelen van de FG. Op basis van de wet zijn kernwaarden te destilleren. Deze kernwaarden plus gedragsregels kunnen een 'bovenwettelijk kader' vormen voor het handelen van de FG. Hieraan kan het criterium *'zoals het een redelijk handelend en vakbekwaam FG betaamt'* getoetst worden.

Als eerste stap in het formuleren van een ethisch kader voor de FG zijn kernwaarden geformuleerd. De werkgroep ethiek heeft de kernwaarden gebaseerd op het wettelijk kader en richtlijnen die de wetgever en toezichhoudende autoriteit stellen aan de FG. Kernwaarden vormen gezamenlijk het ethische uitgangspunt voor de FG.

De volgende kernwaarden zijn door de werkgroep ethiek vastgesteld als fundament voor het juist handelen van de FG:

- Onafhankelijkheid
- Onpartijdigheid
- Professionaliteit
- Integriteit
- Vertrouwelijkheid

2.8 Van kernwaarden naar gedragsregels

Gedragsregels zijn een uitwerking van normen. Een gedragscode kan worden gefundeerd op een aantal kernwaarden (moraal) op basis waarvan gedragsregels (ethiek) kunnen worden geformuleerd. De werkgroep ethiek heeft in haar werk gebruik gemaakt van kennis en ervaring uit de wereld van de advocatuur, de ICT en accountancy, met name de hiervoor bestaande gedragscodes, gedragsregels en richtlijnen.⁶

Alle FG's uit de leergang zijn uitgenodigd om dilemma's te delen. Door toetsing van gedragsregels aan dilemma's zijn gedragsregels aangepast of nader uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in deze kernwaarden en gedragsregels voor de FG zoals nader uitgewerkt in deze gedragsregels.

2.9 Reflecteren en kritisch meelezen

Bij een tweede bijeenkomst is prof. mr. H. (Hans) Franken te gast geweest om de werkgroep ethiek van kritische reflectie te voorzien. Emeritus-hoogleraar informatierecht Franken heeft

⁶ Onder meer: gedragsregels en beroepsregels accountants en auditors, gedragsregels advocaten, gedragscode rechtspraak, gedragsregels en richtlijnen artsen, code of professional ethics for compliance and ethics professionals, data ethics.

ervaring in de ontwikkeling van het gegevensbeschermingsrecht en in de omgang met ethische kwesties als (tucht)rechter.

Naast kritische reflectie vanuit de wetenschappelijke kant is tevens kritische reflectie vanuit de praktijk gezocht. De voorlopige resultaten van de werkgroep ethiek zijn met een brede groep FG's en betrokken professionals gedeeld en bediscuteerd op 7 juni 2017 en in mei 2018 tijdens bijeenkomsten voorafgaand aan het jaarlijkse Nationaal Privacy Event, een event voor FG's. De uitkomsten van deze besprekingen zijn verwerkt in de kernwaarden en gedragsregels voor de FG.

Deel B

Gedragsregels voor de Functionaris voor Gegevensbescherming - Kernwaarden -

1. Onafhankelijkheid van de FG

De FG heeft wettelijke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De FG geniet ontslagbescherming voor wat betreft de uitoefening van taken als FG.⁷

De FG ontvangt geen aanwijzingen over de uitoefening van zijn functie van verantwoordelijke of verwerker voor wie hij of zij werkzaam is.⁸

De verwerkingsverantwoordelijke draagt zorg voor zijn of haar onafhankelijke aanstelling en geeft de FG de middelen die benodigd zijn voor de vervulling van de taken van de FG.⁹

De wetgever heeft bepaald dat de FG rechtstreeks verslag uitbrengt aan de hoogste leidinggevende van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker.¹⁰

Een onafhankelijke positie in de organisatie

De FG verdient een plaats in de 'governance' van de organisatie waardoor deze in staat wordt gesteld om contact op te nemen met het bestuur. Dit kan betekenen dat in geval het bestuur/de directie het advies van de FG ter zijde schuift, de FG naar de Raad van Toezicht/ Raad van Commissarissen escaleert. De FG die planmatig werkt en documenteert en wiens advies stelselmatig genegeerd wordt, kan uiteindelijk het besluit nemen te rapporteren aan de autoriteit persoonsgegevens of de 'de eer aan zichzelf te houden'.¹¹

Een combinatie van rollen of taken

De FG kan naast zijn bestaande taken, belast worden met andere taken. Dit kan alleen als deze neventaken geen aanleiding geven tot conflicterende belangen met de taken van de FG.¹² Soms kunnen taken of plichten niet of moeizaam worden gecombineerd met de taken van de FG.

Het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft in het bijzonder onderstreept dat de FG geen positie kan vervullen waarbij de FG het doel en middelen voor het verwerken van persoonsgegevens bepaalt. Het is hierbij niet relevant of de FG de betreffende aanvullende taak of rol vanuit een 'managementpositie' vervult. Of er sprake is van conflicterende taken of plichten vervult, dient van geval tot geval te worden bepaald. Rollen en taken die conflicteren met de functie van de FG, zijn taken vanuit de volgende functies:

⁷ Artikel 38 lid 3 Avg.

⁸ Artikel 38 lid 3 Avg.

⁹ De verwerkingsverantwoordelijke draagt zorg voor zijn onafhankelijke aanstelling en geeft de FG de middelen die benodigd zijn voor de vervulling van zijn taken, art. 38 Avg.

¹⁰ Artikel 38 lid 3 Avg.

¹¹ Bijdrage van deelnemers aan de bijeenkomst 'ethisch kader voor de FG' ter gelegenheid van het NPE 2017, 7 juni 2017. Opgemerkt werd dat er een grijs gebied bestaat tussen 'het braafste jongetje van de klas en het stoutste jongetje van de klas.'

¹² Artikel 29 Werkgroep: As a rule of thumb, conflicting positions within the organisation may include senior management positions (such as chief executive, chief operating, chief financial, chief medical officer, head of marketing department, head of Human Resources or head of IT departments) but also other roles lower down in the organisational structure if such positions or roles lead to the determination of purposes and means of processing. In addition, a conflict of interests may also arise for example if an external DPO is asked to represent the controller or processor before the Courts in cases involving data protection issues.

*'chief executive, chief operating, chief financial, chief medical officer, head of marketing department, head of Human Resources of de head of IT departments.'*¹³

Er zijn vele manieren om professioneel bezig te zijn met privacy en met het borgen van privacy in organisaties op andere wijze dan dat de FG dit doet, zoals door de 'Chief Privacy Officer' of de CISO. Het Europees toezichthoudend Comité heeft in een richtlijn opgenomen dat de taken van de CISO conflicteren met de taken van de FG.¹⁴

In beginsel is het onverenigbaar met de taken van de FG om de verantwoordelijke of verwerker te vertegenwoordigen in rechtszaken met betrekking tot gegevensbescherming. Een belangenverstremming is tevens voorzienbaar in geval de FG werkzaam is voor een verantwoordelijke en voor een verwerker die met elkaar een zakelijke relatie hebben (en eventueel een verwerkersovereenkomst).

Nevenfuncties

Ook voor het bekleden van nevenfuncties geldt dat deze de FG kwetsbaar kunnen maken in geval van (de schijn van) conflicterende belangen. Nevenfuncties kunnen bestaan uit externe functies buiten de organisatie (lidmaatschap van een vrijetijdsvereniging of een raad van bestuur), of interne functies (lid zijn van een ondernemingsraad).

Geschenken en beloning

De FG dient niet bewust of onbewust te worden beïnvloed door een beloning. Uit de praktijk is gebleken dat FG's het acceptabel vinden om een algemene beloning te accepteren omdat deze alle werknemers van een organisatie (op gelijke wijze) toekomt en derhalve niet afhankelijk is van een bepaalde geleverde prestatie. Een voorbeeld hiervan is het accepteren van een kerstpakket.

1.1 De kernwaarde onafhankelijkheid

Een beschrijving en toelichting van de kernwaarde onafhankelijkheid voor de FG.

De FG vermijdt (de schijn van) belangenverstremming en financiële (privé)belangen

- Het is van belang bewuste en onbewuste beïnvloeding te voorkomen. Bijvoorbeeld een geschenk mag de opstelling van de FG niet beïnvloeden. Een geschenk kan vele vormen aannemen, uiteenlopend van een reisje van een leverancier om een (complex) product toe te lichten of een relatiegeschenk. Indien en voor zover mogelijk dient er onderscheid te worden gemaakt tussen 'financiële prikkels' die voor al het personeel in gelijke mate worden beloond en prikkels die tot bepaald gedrag aanzetten. Prikkels die tot bepaald gedrag aanzetten kunnen de onafhankelijkheid in gevaar brengen.

¹³ Artikel 29 Werkgroep: Guidelines on Data Protection Officers ('DPOs') Adopted on 13 December 2016, As last Revised and Adopted on 5 April 2017.

¹⁴ Artikel 29 Werkgroep: Guidelines on Data Protection Officers ('DPOs') Adopted on 13 December 2016, As last Revised and Adopted on 5 April 2017.

Dit betreft zowel zakelijke functionele onafhankelijkheid en persoonlijke rechtspositionele onafhankelijkheid

- Met zakelijke (functionele) onafhankelijkheid wordt bedoeld dat de FG geen bevelen kan krijgen omtrent de invulling van zijn taken, zoals expliciet geregeld in artikel 38 lid 3 Avg. Omdat de FG een belangrijke plaats inneemt in het inregelen en interne toezichthouden van privacy in organisaties is deze onafhankelijke positie door de wetgever juridisch geborgd. De FG vermijdt te allen tijde het aannemen van instructies omtrent het uitoefenen van de functie als FG.

De persoonlijke onafhankelijkheid ziet op de aanstelling van de FG en omvat de zekerheid dat hij in zijn oordeelsvorming niet gestuurd wordt door enige vrees voor verlies van baan of hoop op promotie door handelen dat zijn werkgever al dan niet gunstig uitkomt.

1.2 Gedragsregels voor de FG

1. De FG dient te vermijden dat zijn vrijheid en onafhankelijkheid in de uitoefening van het beroep in gevaar zou kunnen komen.

- De FG ziet toe op een onafhankelijke aanstelling door de verantwoordelijke. Naast de eigenlijke belangenverstremgeling kan ook de 'schijn van belangenverstremgeling' belemmerend zijn voor het functioneren van de FG.

2. Het is een FG niet geoorloofd een beloning of provisie toe te kennen of te ontvangen voor opdrachten.

- De onafhankelijke positie van de FG wordt aangetast indien en voor zover de organisatie grip krijgt op het uitoefenen van zijn functie door beloningsbeleid. De FG dient weerbaar te zijn tegen 'oneerbare voorstellen'. De FG mag ook niet anderen de opdracht verlenen taken uit te voeren of beloning toe te kennen.

3. De verplichtingen die op een FG rust, vereisen onafhankelijkheid, vrij van alle druk, in het bijzonder op het punt van eigen belangen of beïnvloeding van buitenaf.

- De FG moet te allen tijde erop bedacht zijn dat hij een onafhankelijke rol vervult en dient belangenverstremgeling, door bijvoorbeeld persoonlijke relaties of financiële relaties te vermijden. De FG dient er bewust mee om te gaan dat het moeilijker kan zijn deze onafhankelijke rol te vervullen in een 'te informele sfeer'.

2 Onpartijdigheid van de FG

De FG heeft een relatie met de organisatie, betrokkenen en de autoriteit persoonsgegevens. De FG is werkzaam voor de verantwoordelijke, het bestuur van de organisatie. In de uitvoering van toezichthoudende taken adviseert de FG het bestuur.

Daarnaast is de FG het aanspreekpunt van betrokkenen (cliënten en medewerkers).¹⁵ Ten derde is bepaald dat de FG *'met de toezichthoudende autoriteit samenwerkt en als contactpunt fungeert. Indien nodig pleegt de FG overleg met de toezichthouder'*.¹⁶ De verantwoordelijke of de verwerker zorgt ervoor dat de FG geen taken of plichten heeft die tot belangenconflicten kunnen leiden.¹⁷

De wetgever verwacht een onpartijdige positie van de FG.

Eén van de belangrijkste taken van de FG betreft het toezichthouden op de naleving van de Avg.¹⁸ Om de toezichthoudende taken goed uit te kunnen voeren dient de schijn van belangenverstremgeling te worden voorkomen.

2.1 De kernwaarde onpartijdigheid

Een beschrijving en toelichting van de kernwaarde onpartijdigheid voor de FG.

De FG behartigt individuele belangen (betrokkenen), organisatorische (verantwoordelijke of verwerker) en maatschappelijke belangen

- De FG vervult de rol van interne toezichthouder en dient in de uitoefening van de functie regelmatig belangen af te wegen. De FG adviseert de verantwoordelijke omtrent het implementeren, borgen en verbeteren van privacy en databeveiliging in de organisatie. De FG komt bij het uitoefenen van zijn functie voor de belangen van de betrokkene op. De FG kan onder omstandigheden individuen beschermen die in vertrouwen informatie verstrekken. De FG is wettelijk verplicht in bepaalde gevallen medewerking te verlenen aan de toezichthouder. Dit is een voorbeeld van een maatschappelijk belang (het privacybelang) dat de FG behartigt.

Neutraal, objectief/feitelijk, onbevangen, onbevooroordeeld, onvooringenomen

- Het handelen en nalaten van de FG mag geen blijk geven van enige partijdigheid. Dit geldt met name gezien de diversiteit aan belangen die de FG behartigt. De FG dient belangen af te wegen, te objectiveren en zijn beslissingen te kunnen motiveren en vastleggen.

Het kan voorkomen dat er sprake is van een datalek, waarbij de verantwoordelijke beslist om niet te melden, terwijl dit naar het oordeel van de FG in strijd is met

¹⁵ Artikel 38 lid 4 Avg.

¹⁶ Artikel 39 lid 1 sub d en sub e Avg.

¹⁷ Artikel 38 lid 2 Avg.

¹⁸ Artikel 39 Avg.

belangen van betrokkenen. In uitzonderlijke gevallen zou de FG -tegen de wens van de verantwoordelijke in- ervoor kunnen kiezen zelf om een melding te doen bij de AP en bij betrokkenen. De FG zou zich kunnen beroepen op de Wet huis voor klokkenluiders.

Het afwezig zijn van objectief te rechtvaardigen aanwijzingen van vooringenomenheid.

- Er dienen geen (objectief te rechtvaardigen) aanwijzingen te zijn dat de FG vooringenomen is. Een FG dient alert te zijn op de indruk die wordt gewekt door zijn of haar handelen.

2.2.Gedragsregels voor de FG

1. De FG vermijdt iedere situatie die zijn professionele oordeelsvorming op een ongepaste wijze beïnvloedt.

- De FG draagt zorg voor zijn professionele oordeelsvorming waarbij hij niet ongepast beïnvloed wordt. Deze gedragsregel vergt (actief) handelen van de FG om zijn onpartijdigheid te borgen.

2. De FG accepteert niet dat zijn professioneel of zakelijk oordeel wordt aangetast door een vooroordeel, belangentegenstelling of ongepaste beïnvloeding door een derde.

- Met het oog op het complexe speelveld waarin de FG opereert en de verscheidenheid aan belangen, is het te verwachten dat 'verschillende krachten' invloed op de FG zullen uitoefenen. In figuurlijke zin dient de FG 'over een ruggengraat te beschikken' om de functie op goede wijze te kunnen vervullen.

3 De professionaliteit van de FG

De FG wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en in het bijzonder, zijn deskundigheid op gebied van de wetgeving, de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vaardigheden en competenties om de in de wet benoemde taken uit te oefenen.¹⁹

De verwerkingsverantwoordelijke en verwerker dienen de FG ondersteunen bij de vervulling van taken en de benodigde middelen ter beschikking stellen voor de uitoefening van taken en voor het in stand houden van zijn deskundigheid.²⁰

De FG dient zichzelf in te spannen om te voldoen aan de kwaliteitseisen die nodig zijn om het vak uit te kunnen oefenen.

De FG organiseert zijn of haar eigen tegenspraak indien en voor zover vereist. De FG kan tevens om een second opinion van een andere FG verzoeken.

De FG dient zich bewust te zijn van zijn positie als integer handelend aanspreekpunt van betrokkenen. De FG zorgt ervoor dat zijn uitlatingen op sociale media passend zijn bij de rol die hij vervult.

3.1 De kernwaarde professionaliteit

Een beschrijving en toelichting van de kernwaarde professionaliteit voor de FG.

Diepgaande kennis en permanente educatie, ruime ervaring, vaardigheden en competenties

- Artikel 37 lid 5 Avg stelt dat de FG 'wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en deskundigheid op gebied van de wetgeving, de praktijk inzake gegevensverwerking en zijn vermogen om de in artikel 39 Avg genoemde taken uit te oefenen.' Door de snel veranderende technologische ontwikkelingen en de daarbij behorende wet- en regelgeving is permanente educatie en/of training een vereiste.

Een juiste balans houden tussen toezichthouder, adviseur en meewerkend voorman

- Bij de rol van de FG hoort tevens een scala aan sociale kwaliteiten die nodig zijn om zijn onafhankelijke positie uit te kunnen oefenen en te handelen in de lijn van de kernkwaliteiten van de FG. Bij de positie die de FG in de governance bekleedt behoren onder andere de communicatieve (uitdrukkings)vaardigheden, politieke en bestuurlijke sensitiviteit en een rechte rug.

Verantwoording afleggen over handelen en bespreekbaar maken

¹⁹ Artikel 37 lid 5 Algemene verordening gegevensbescherming.

²⁰ Artikel 38 lid 2 Avg.

- Volgens het Europees Comité voor Gegevensbescherming staat de FG in het centrum van het *accountability-based* raamwerk: *'Data Protection Officers will be at the heart of an accountability-based framework.'*
Dit betekent dat de FG niet alleen moet kunnen begrijpen hoe de verantwoordelijke en verwerker zelf 'accountable' kunnen zijn voor de naleving van de relevante privacywetgeving. De FG dient zelf transparant te zijn, integer handelend en verantwoording kunnen afleggen over de wijze waarop zijn taken worden uitgevoerd.

Grenzen aan zijn deskundigheid erkennen en weten wanneer hulp dient te worden ingeschakeld

- De FG draagt er zorg voor dat hij zijn wettelijke taken naar behoren uit kan oefenen. Het komt voor dat de rol van FG als nevenfunctie wordt bekleed. Los van de eventuele conflicterende belangen kan het voorkomen dat er te weinig tijd en middelen beschikbaar zijn om de rol van FG te bekleden. Indien de FG in een dergelijke situatie zit, is hij verplicht om te escaleren.

3.2 Gedragsregels voor de FG

1. De FG behoort zijn wettelijke taken zorgvuldig uit te voeren.

- De FG draagt er zorg voor dat aan de (rand)voorwaarden voor zorgvuldige uitoefening van zijn wettelijke taken is voldaan en kan hierover verantwoording afleggen.

2. De FG handelt bij de uitoefening van zijn functie naar de normen die invulling geven aan de professionele standaard, waaronder met name wet- en regelgeving, richtlijnen van toezichthouders en ethische gedragsregels.

- De FG is getraind om te werken conform de geldende normen en maatstaven van het maatschappelijk verkeer.

3. De FG zal expliciet documenteren aan de hand van welke beslissingen een afweging is gemaakt en daar transparant over zijn, met name in het geval een advies van de FG niet wordt opgevolgd.

- Het kan voorkomen dat een advies van de FG niet wordt opgevolgd. Mocht de verantwoordelijke er later op aangesproken worden dat er niet aan de Avg is voldaan, is het van belang dat de FG kan aantonen dat hij zijn wettelijke taken juist heeft uitgeoefend. De FG dient te voldoen aan de verantwoordingsplicht.

4. De FG houdt zijn 'vakbekwaamheid' op het niveau dat vereist is om zijn taken op een adequate wijze te kunnen vervullen.

- De organisatie, betrokkenen en alle andere belanghebbenden dienen te kunnen vertrouwen op de vakkundige kwaliteiten van de FG. De FG dient ervoor zorg te dragen dat diens kennis en kunde op niveau wordt gehouden door middel van permanente educatie waarin de verantwoordelijke de FG faciliteert.

5. De FG dient de grenzen van zijn deskundigheid en beroepsverantwoordelijkheid te kennen en daar waar nodig de hulp van anderen in te roepen.

- De FG dient intern medestanders te zoeken en te kunnen mobiliseren en partnerschappen aan te gaan. De FG dient te kunnen signaleren wanneer eigen kennis en kunde tekort schiet en een 'intervisie-groep', het inschakelen van een expert of een 'peer-review' gewenst is.

4. Integriteit van de FG

De FG wordt door stakeholders en door de maatschappij als vertrouwenspersoon gezien. De FG dient zich bewust te zijn van zijn of haar positie in de organisatie, in de maatschappij en in de democratische samenleving. De FG is een pilaar in de bescherming van het grondrecht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De FG is transparant omtrent zijn beweegredenen.

4.1 De kernwaarde integriteit

Een beschrijving en toelichting van de kernwaarde integriteit voor de FG.

Transparant in wat hij/zij doet, intrinsiek gemotiveerd en doet wat hij/ zij zegt

- De FG dient bewust om te gaan met het gegeven dat hij/zij het 'gezicht' of 'een afspiegeling' van de beroepsgroep is. Organisaties en de maatschappij moeten kunnen rekenen op de integriteit van FG's.

Alertheid in werksituaties waar privérelaties voorkomen

- Indien de FG te maken krijgt met een zaak waarin hij professioneel dient te handelen dan wel te adviseren, laat hij dat na indien dat een privé situatie betreft of raakt. Dat is van belang omwille van de geloofwaardigheid van de persoon die de functie bekleedt.

Twijfels over integriteit en dilemma's met collega FG's bespreken

- Twijfels over integriteit moeten serieus worden genomen. De FG moet veilige omstandigheden creëren waarin collega's en de FG elkaar erop aan kunnen spreken wanneer bepaalde zaken 'niet kunnen'. De FG kiest de juiste setting, zodat de 'eer van het beroep' gehandhaafd blijft.

4.2 Gedragsregels voor de FG

1. De FG treedt eerlijk en oprecht op.

- De FG communiceert helder over de inhoud van zijn functie en over zijn positie in de organisatie.

2. De FG is verplicht ervoor te zorgen dat hij zich bij de uitoefening van zijn taken baseert op informatie die:

- Juist en niet misleidend is.**
 - Gefundeerd is op betrouwbare gronden.**
 - Volledig is en niet misleidend kan worden ervaren.**
- De FG heeft de plicht om ervoor te zorgen dat de informatie waarop hij zich beroept betrouwbaar is. De FG verricht daarvoor onderzoek.

3. De FG onthoudt zich van uitlatingen die feitelijk onjuist zijn.

- De informatie die de FG verstrekt moet onomstreden juist zijn.

4. De FG is zich van bewust van zijn positie als vertrouwelijk aanspreekpunt binnen de organisatie.

- De FG mag diens beroepsethiek niet vergeten: 'De FG houdt zijn/haar rug recht'. De FG is een pijler van de rechtsstaat.

5. De FG onthoudt zich ook niet-beroepsmatig van gedragingen die deze rol in gevaar kunnen brengen.

- De FG dient op gepaste wijze te reageren indien hij in zijn privéleven zaken constateert die beroepsmatig niet geduld worden.

6. De FG zorgt ervoor dat degene die ten behoeve van (of namens) de FG een opdracht of handeling verricht zich conformeert aan dezelfde (gedrags)regels als de FG.

- De FG die in teamverband werkt dan wel samenwerkingen aangaat voor de uitvoering van zijn functie, waarbij meerdere personen uitvoerende werkzaamheden verrichten (uit hoofde) van de FG, draagt er zorg voor dat deze anderen handelen volgens dezelfde gedragsregels en normen als waar de FG aan gebonden is.

7. De FG dient zich zodanig te gedragen dat het vertrouwen in de beroepsgroep en in zijn eigen beroepsuitoefening niet in gevaar komt.

- De FG onthoudt zich van elk handelen of nalaten waarvan hij weet of behoort te weten dat dit het aanzien van FG's in diskrediet kan brengen. Dit wordt ook wel de 'eer van de stand' genoemd.²¹

²¹ Dit hoort tevens bij de kernwaarde 'professionaliteit'.

5. Vertrouwelijkheid voor de FG

De FG is met betrekking tot de uitvoering van zijn taken tot geheimhouding of vertrouwelijkheid gehouden.²² Betrokkenen kunnen met de FG contact opnemen over alle aangelegenheden die verband houden met de verwerking van gegevens.²³ De FG wordt door betrokkenen en de maatschappij als vertrouwenspersoon gezien.

De vertrouwelijkheid van de FG is niet absoluut. De FG dient samen te werken met de toezichthoudende autoriteit en dient als contactpunt van deze autoriteit op te treden.²⁴ Met name in relatie tot de verantwoordelijke is dit relevant. De FG kan de anonimiteit van degene die zich meldt niet waarborgen. De FG kan dit eventueel wel op grond van klokkenluidersregelgeving.²⁵ Daarnaast geniet de FG geen verschoningsrecht. Hetgeen de FG verklaart in en buiten gerechte kan worden betrokken in een eventueel onderzoek.

5.1 De kernwaarde vertrouwelijkheid

Een beschrijving en toelichting van de kernwaarde vertrouwelijkheid voor de FG.

De FG eerbiedigt het vertrouwelijke karakter van informatie die hij in het kader van zijn toezichthoudende en adviserende handelen heeft verkregen. Hij maakt deze informatie niet zonder specifieke machtiging daartoe aan een derde bekend, tenzij wettelijk of beroepshalve een recht of plicht daartoe bestaat.

- Betrokkenen dienen in vertrouwelijkheid informatie aan de FG te kunnen verstrekken. Medewerkers en bestuursleden van de organisatie dienen in vertrouwen informatie aan de FG te kunnen verstrekken. De FG dient intern onderzoek te kunnen verrichten en controles te kunnen uitoefenen. Een uitzondering kan bijvoorbeeld op grond van een wettelijke of beroepshalve plicht te worden gemaakt indien de AP verzoekt inzage te verlenen in gegevens.

²² Artikel 38 lid 5 Avg.

²³ Artikel 38 lid 4 Avg.

²⁴ Artikel 39 lid 1 sub d en sub e Avg.

²⁵ Wet van 14 april 2016, houdende de oprichting van een Huis voor klokkenluiders (Wet Huis voor klokkenluiders).

5.2 Gedragsregels voor de FG

1. **De FG die de beschikking krijgt over gegevens of inlichtingen waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens tenzij hij bij of krachtens wettelijk voorschrift tot het verstrekken van de inlichtingen verplicht of bevoegd is.**
 - De FG heeft bijzondere wettelijke bevoegdheden waarbij de FG toegang heeft tot een groot aantal (vertrouwelijke) gegevens. De FG draagt zorg voor een zorgvuldige omgang met alle verkregen informatie, al dan niet persoonsgegevens en betracht geheimhouding waar nodig. De FG is verplicht tot geheimhouding van informatie die hij verkrijgt bij de uitoefening van zijn taak.
De FG dient in vertrouwen informatie in ontvangst te kunnen nemen.
 2. **De FG treft redelijkerwijs te nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat degenen die onder zijn verantwoordelijkheid werken de geheimhoudingsplicht naleven zoals die voor hem geldt.**
 - De FG dient ervoor zorg te dragen en maatregelen te treffen dat degene die voor of namens hem of haar een taak uitoefent en onder zijn gezag staat dezelfde geheimhouding betrachten als de FG zelf betracht.
 3. **De FG dient in vertrouwen informatie in ontvangst te kunnen nemen en beschermt de het belang van degenen die hem in vertrouwen mededelingen doet.**
 - De regel dat de belangen dienen te worden beschermd van degenen van wie in vertrouwen informatie in ontvangst is genomen is geen absolute regel. Er dient door de FG een belangenafweging te worden gemaakt omtrent het belang van de betrokkene die beschermd dient te worden en waarbij meegewogen wordt of redelijkerwijs het belang van de organisatie of betrokkenen wordt geschaad op gelijke wijze als de klokkenluidersregeling.
-